

DOĞRUCULUK VE YALANCILIĞIN NETİCELERİ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben müberaken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu 'alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, senedinâ ve mededinâ Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ.

Emmâ ba'dü;

Ve an ibn Mes'ûdin radiyallahu anhu kâle kâle rasâlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ
وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقًا
وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي
إِلَى النَّارِ وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ
كَذَّابًا

Inne's-sıdka yehdî ile'l-birri ve inne'l-birra yehdî ile'l-cenneti ve inne'r-racule le-yesduku hattâ yüktebe indellâhi sıddîkan ve inne'l-kezibe yehdî ile'l fücûri ve inne'l-

fücûra yehdî ile'n-nâri ve inne'r-racûle le-yek-zibü hattâ yüktebe indellâhi kezzâben.

Muttefekkün aleyh.

Hazreti Peygamber *sallallahu aleyhi ve-sellemeden*, İbn Mes'ûd *radiyallahu anh* şöyle dediğini nakletmiş. Bu nakli de İmam Buhârî ve İmam Müslim iki mühim hadîs âlimi, çok değerli hadîs kitapları yazmış olan iki büyük âlim, kitaplarına kaydetmişler. Bu hadîs kitapları *Sahihayn* diye anılıyor. Ve bunun içindeki hadîsler en sahîh hadîsler olarak herkes tarafından biliniyor.

İbn Mes'ûd'un rivayet ettiği bu hadîs-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Inne's-sıdkâ yehdî ile'l-birri. Doğru söz söylemek. Sıdk, doğru söz söylemek demek. Sözü doğru konuşmak demek, doğru konuşmak demek.

Doğru sözlü olmak, doğru söz söylemek, doğru konuşmak, *yehdî ile'l-birri.* İnsanı iyilik yapmaya sevk eder. İyilik yapmaya götürür. Çünkü soracaklar sonunda, bu işi kim yaptı diye, doğru söyleyecek. En iyisi kötülük yapmayayım der düşünür insan. Sonuç itibariyle doğruluğa karar verdimi bir insan, ben doğru konuşacağım, hiç yalan konuşmayacağım, hiç

aldatmayacağım dedi mi, o zaman sorgu suali düşünür de, yapacağı işi de iyi yapar. Ya da doğru sözlü olan bir insanı Allah iyi insan olmaya mükâfat olarak yönlendirir, sevk eder.

Hani biz *ihdina's-sırâta'l-müstakîm* diyoruz ya. Her gün kırk defa istiyoruz ya Allah'tan bizi doğru yola sevk etmesini, bizi hidayet etmesini istiyoruz ya. İşte o hidayet edilmenin, doğru yola nasip olmasının temeli doğru sözlülüktür. Doğru konuştuğu zaman, doğru sözlü olduğu zaman, yalan söylemediği zaman, dürüst insan olduğu zaman, Allah onu iyi insan olmaya gönderir.

Ve inne'l-birra yehdî ile'l-cenneti. İyi insan olmak da sonuçta insanı cennete götüren bir güzel haldir.

Çünkü iyi huylu insanlar, iyi insanlar cennete gidecek. Allah bir insanın iyi huylu olmasını sever. Çok ibadet etmesinden ziyade huyunun iyi olması önemlidir. Bir insanın huyu iyiye, sabahlardan akşamlara kadar oruç tutan, akşamlardan sabahlara kadar da gece ibadeti eden insan kadar, güzel huyu dolayısıyla mükâfat, sevap, ecir, mükâfat kazanır insan.

Onun için güzel huylu olmaya çok gayret etmemiz lazım. Teravîh namazı kolay bir

namaz değil, otuz üç rekât burada kılıyoruz. Oruç da kolay değil, sıcaklarda tutuyoruz ama bunları severek yapıyoruz. Âdet haline de geldiğinden hiç ağır da gelmiyor.

Yapıyoruz, hayatımızı ona göre tanzim ediyoruz.

Neden?

Allah'ın ecrini, sevabını, mükâfatını kazanalım, kaçırmayalım ramazanda diye bunları yapıyoruz.

Evimize misafir çağırıyoruz, iftar ziyafeti veriyoruz.

Neden?

Bir hurmayla bile bir oruçluya iftar ettiren kimseye, o oruçlunun mükâfatı kadar sevap verilir dendiği için.

Yani bunlara gayret ediyoruz. O halde, madem sevap meraklısıyız, madem sevabı istiyoruz, o halde güzel huylu olalım. Doğru sözlü olalım. Doğru sözlü olunca, dürüst sözlü olunca, güzel huylu olunca, Allah o zaman doğruluğa hidayet ediyor, doğruluk da insanı cennete götürüyor. İşin başı orda yani, kişinin kendisini düzeltmesinde. Bunun aksi durumunda;

Ve inne'r-racule le-yesduku hattâ yüktebe indellâhi siddîkan. Üçüncü cümlesi bu, doğru

sözlünün sonucu, bir insan doğru söz söyler söyler nihayet Allah onu siddîk sıfatıyla sıfatlandırır, siddîklar defterine adını yazar. Bu da siddîk bir kuldur.

Siddîk ne demek?

Çok doğru sözlü, dosdoğru demek. O deftere insan yazılır. Çünkü hep doğru söylemek âdeti olmuş. Allah da onu o mükâfata erdirmiş.

Bunun karşılığında, bunun karşı tarafında da ne durum vardır? Doğru sözlülüğün karşısında yalan söylemek vardır.

Ve inne'l-kezibe yehdî ile'l fücûri. Yalan söylemek de insanı, fısk u fücûra, kötülüğe götürür.

Yalan söylemek insanı kötülüğe götürür.

Neden?

İki türlü: Ya nasıl olsa yalan söyler, bir çaresini bulur, yakamı paçamı kurtarıyorum diye cesareti artar, kötülük yapmaya. Nasıl olsa bir çaresini buluruz, canım uydururuz kandırırız, yapalım şu işi de bir palavra atar bir numara çeker aldatırız. Tamam, yapalım. Ya böyle ya da bir insan yalancı oldu mu, Allah onu tevîkîni refîk etmez, artık kötülük yapan bir insan durumuna kaydırır. Yalan söylemekte beis görmezken, bu sefer kötülükleri yapmakta, fısk u

fücûru işlemekte de beis görmeyen bir insan haline gelir.

O halde işin temeli yalan söylememek, işin temeli doğru konuşmak.

Ve inne'l-fücûra yehdî ile'n-nâri. Fısk u fücûr da insanı cehenneme götürür.

Öyle Müslüman olup da fısk u fücûr işleyen bir insan durumuna gelirse, onun cezası da cehenneme girer, cayır cayır çıra gibi yanar. Milyonlarca sene hem de. En aşağısı milyonlarca sene.

Birbirimize şaka yapıyoruz, çayın en aşağısı üçtür, yukarısı da iç dur diyoruz, şaka yapıyoruz, ama bu işin şakası yoktur. Cehennem şakası yoktur. Cehenneme bir giren insan, en aşağı hesap, rakamlar, korkunç rakamlar milyonlarca sene kalıyor cehennemde, en az yananı. Onun için cehenneme düşmemeye var gücümüzle gayret etmeliyiz. Çok dikkat eylemeliyiz.

Fısk u fücûr, günahlar, insanı cehenneme sevk eder.

Ve inne'r-racüle le-yekzibü. Kişi yalan söyler, bir adam.

Hattâ yüktebe indellâhi kezzâben. Yalan söyler, yalan söyler, yalan söyler, sonunda

Allah da ona, bu kul kezzâb yalancı, yalancılığı meslek edinmiş, işi gücü yalan dolan olan, dolandırıcı, yalancı, itimata layık olmayan bir kul.

Kezzâb kul. Kezzâb, çok yalan söyleyen demek. Yani bir de böyle asit gibi bir şey dö-küldüğü zaman, fokur fokur mermeri bile eritiyor, ona deniliyor ama. Kezzâb, Arapçada çok yalan söyleyen demek.

O halde, çoluk çocuğumuza, doğru söylemeyi, yalan söylememeyi öğretmeliyiz. Doğru söylediği zaman mükâfatlandırmalı, yalan söylediği zaman da onun kötü olduğunu öğretmeli, anlatmalı, mutlaka bir daha yalan söylemeyecek şekilde terbiye etmeye gayret etmeliyiz.

Bunun yolu mükâfat vermektir, doğru konuştuğu zaman. Aferin evladım, maşallah, hadi şunu alkışlayalım diyoruz ya bazen burada camide. Filancayı alkışlayalım diyoruz. Bu bir teşvik tabi. Teşvikler, ödüller, mükâfatlar insanların bazı şeyleri yapmasını, âşk ile şevk ile yapmasını sağlar.

Bir çaresi de ceza. Haa, siz bu namazda güldünüz çocuklar diye dün akşam mükâfat vermedik çocuklara. Çocuklar namazda gülünmeyeceğini anlasın diye. Bu işin şakası yok.

Bunları öğretmeliyiz, güzel huyluluğu öğretmeliyiz.

Tabi bunun en kestirme, en doğru, en sağlam yolu, insanın kendisinin doğru sözlü, doğru özlü, güzel huylu olmasıdır. Kendisini ıslah etmekten başlıyor bu iş. Kendisi ıslah olmayınca ondan sonra başkasına lafı da tesir etmiyor. Ya adama bak, hem başkasına söylüyor hem de kendisi yapıp duruyor. Halka verir talkını, kendi yutar salkımı derler.

Onun için tasavvufta, tasavvufi terbiyede esas ilk önce kişinin kendisinin, o nasihat olarak söyleyeceği sözü kendisinin tutmasıdır. İlk esas odur.

a. Münafıklık ve Dört Alameti

İkinci hadîs-i şerif;

An abdillahi'bnî Amr ibni'l-âsi radiyallahu anhümâ enne'n-nebiyye sallallahu aleyhi ve selleme kâl;

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ

حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا أُوتِمْنَ خَانَ وَإِذَا حَدَّثَ كَذِبًا وَإِذَا

عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ

Erba'un men künne fîhi kâne münâfıkan hâlısan ve men kânet fîhi hasletün minhünne kânet fîhi hasletün min nifakin hattâ yede'ahâ ize'tümine hâne ve izâ haddese kezebe ve izâ âhede ğadera ve izâ hâsame fecera.

Muttakefun aleyh.

Yine bu hadîs-i şerîfi de İmam Buhârî, İmam Müslim beraberce rivayet etmişler. Sahîh kitapta yer alan, sıhhatli bir hadîs-i şerîf. Sahîh kitaplarda, hadîs âlimlerinin rivayet ettiği, takdir ettiği rivayetlerden birisi.

Abdullah İbn Amr İbni'l-Âs babası da kendisi de sahâbe. Bu Abdullah *Ebâdile-i erbaa'*dan, dört Abdullah'tan birisidir. Ashâbın fakihlerinden, bilginlerinden idi bu dört Abdullah. Abdullah İbn Mes'ûd, Abdullah İbn Amr İbni'l-Âs, Abdullah İbn Ömer ve Abdullah İbn Abbâs *radiyallahu anhumâ. El-ebâdile-i erbaa min fukahâi'l-ashâb.*

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*in şöyle buyurduğunu rivayet etmiş;

Erba'un. Dört tane huy, davranış biçimi vardır ki, *Men künne fîhi.* Kimin içinde bu dört

sıfat huy varsa kalbinde. *Kâne münâfıkan hâli-san*. O insan katıksız, halîs tam bir münafıktır demektir. Bu dört şey de varsa.

Ama dört şey yok da bir tanesi var.

Ve men kânet fîhi hasletün minhünne. Bu dört kötü huydan sadece bir tanesi varsa o kişide. *Kânet fîhi hasletün min nifakin*. O zaman demek ki bu adamda nifaktan bir huy var, bir parça var. *Hattâ yede'ahâ*. Terk edinceye kadar münafıkla biraz ilişkisi bulaşıklığı var, biraz münafıklığı var, bu adamın demektir.

Bu dört kötü huy ne?

İze'tümine hâne. İtimat olunduğu zaman, kendisine güvenildiği zaman, itimadı suistimal eder, itimata layık davranmaz, kendisine itimat eden kimseyi aldatır, hıyanet eder.

Bu münafıktır. Sen adama Müslüman diye güveniyorsun kasayı teslim ediyorsun, işi veriyorsun, o da seni aldatıyor. Bu Münafıktır. Münafıklıktır bu. Müslüman böyle yapmaz. İtimat edildiği zaman, itimadı boşa çıkartmaz, suistimal etmez. İtimatlıdır. Müslüman güvenilir.

Çok hoşuma gidiyor. Bizim bir arkadaş babasından anlatıyor, babası Ordu'da manifaturacıymış.

Eski zamanda, manifaturacılara ne derlerdi?

Bezzazdır tabi Arapçası. Bezzaz, bez satan bezci yani.

Şimdi bu mağazasına, birisi gelmiş demiş ki; hacı amca ben işte çoluk çocuğu evlendireceğim. Ne dediyse işte bilmem öküz alacağım, saban alacağım çift alacağım. Köylünün derdi ne olur yani.

Paraya ihtiyacım var. Bana biraz borç para verir misin?

Bana biraz borç para verir misin? Demiş bu hacı amcaya. Bu hayal değil, masal da değil, bizim ihvanımızdan bir hacı ağabeyinin babası bu. Ama yani benden önceki nesilden bir önceki nesil. Yani babalarımızın nesli yani.

Kendisinden borç istemiş birisi ya, demiş ki evladım işte kasa orda. Çekmece orda dükkânın çekmecesi. Git istediğin kadar oradan para al, ihtiyacı kadar parayı al demiş.

O da gitmiş oradan çekmeceyi çekmiş ne kadar para alacaksa almış, Allah razı olsun, teşekkür ederim hacı amca, *selamün aleyküm* demiş gitmiş. Şu kadar aldım da dememiş.

Şu kadar aldım da dememiş böyle söylüyor anlatıyor arkadaş.

Bir zaman geçmiş parayı getirmiş. Parayı getirdikten sonra da, hacı amca demiş borç almıştım ya senden, parayı getirdim. Evladım demiş ekmece orda git koy oraya. Ne alırken sayıyor ne verirken sayıyor.

Bu neden?

Borcu isteyen insan da dürüst, dkkncı da dürüst. Dkkncı ona itimat ediyor, o da itimadı boşa çıkartmıyor, hıyanet etmiyor.

şimdi kendisi işten uzaklaşmış, işi bizim bu bunu anlatan oğluna bırakmış dkknı. Sonra bir gün de oğlunu dkkna ziyarete gelmiş. O babacığım, hoş geldin, hacı baba otur filan, oturtmuşlar. Eski tüccar, bakmış ki masanın üstünde böyle şeylere tellere takılmış bir sürü faturalar, kğitler bilmem neler.

Evlat demiş bunlar ne böyle?

İşte bunlar baba senet demiş, fatura demiş.

Vah vah demiş, ya evladım işimiz senede mi kaldı demiş? Biz demiş eskiden birisi gelirdi demiş, bütün dükkânın mallarını alırdı demiş, şu topu ver, şu topu ver, şu topu ver, ne senet ne sepet giderdi. Ondan sonra sattıktan sonra parasını getirirdi. Ne senet yapardık, ne sepet yapardık. şimdi demiş iş senede sepete mi

kaldı evlat demiş. Vah vah vah demiş, garipsemiş ve ayıplamış yani yeni nesli.

Şu itimada bak, dürüstlüğe bak! Kimse kimsenin malını yemek istemiyor, korkuyor, hiç kimse de kimseye bir gadir yapmıyor. Herkes birbirine itimat ediyor. Kapıların kilidi yok. Kapıların kilidi yok. İlginç. Böyle güzel bir toplum imiş toplumumuz.

Şimdi bir münafıklığı olan insan ne yapar? Kendisine itimat olundu mu, itimadı suistimal eder, güvenci boşa çıkartır, kendisine güvenen insana hıyanet eder. Münafık çünkü.

Münafıklık nedir?

Münafıklık çok kötü bir şeydir, insan cehenneme gider münafık olunca.

Inne'l-münâfikîne fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nâri ve len tecide lehüm nasîran.
(4/Nisa145)

Cehennemin en aşağı tabakasına gidecek. Münafıklık öyle hafif bir şey değil.

İkincisi;

Ve izâ haddese kezebe. Münafık konuştuğu zaman da yalan konuşur.

Eğer bir insan konuştuğu zaman yalan konuşuyorsa, demek ki münafıklıktan bir parça

bir şey onda sermaye münafıklık var, bulaşıklık var demek.

Yalan söylemeyecek. Müslüman yalan söylemez. Asla söylemez. Müslüman asla yalan söylemez. Doğru konuşur.

Ve lev 'alâ enfüsiküm evi'l-vâlideyni ve'l-akrabîne. (4/Nisâ 135.)

Akrabasının, anasının, babasının kendilerinin bile aleyhine olsa hakkı söyler.

Evet, bu böyle, böyle olması lazım. Tamam der, bu haklı der. Evet, ben böyle duydum, şöyle oldu der, dosdoğru konuşur, yalan yalancılık yok.

İkincisi yalan söylememek.

Ve izâ âhede ğadera. Münafık, ahd ü peyman yaptı mı, anlaşma yaptı mı, anlaşmayı da bozar, gadreder.

Anlaşmayı bozar.

Hani anlaşmıştık, seninle ahd ü peyman etmiştik, sözleşmiştik?

Bozdu, hık dı mıktı bilmem ne filan, gadretti, anlaşmayı bozdu. Bu da münafıktır, münafıklık alametidir.

Ve izâ hâsame fecera.

Hâseme muhasameten. Mahkemelik olmak demek bir insanla. Bir insanın ihtilafa düşmesi demek, husumet yapması demek.

Böyle ihtilafa düştüğü zaman da *fecera*. Günaha sapar.

Yani normal çizgide durmaz, tabi Müslümanın davranışı gibi davranmaz, günaha sapar. Hâlbuki İslam'da dost da olsa, düşmanda olsa, karşısındaki adamın kendisinin yapacağı şeyler var, yapmayacağı şeyler var. Adaletten ayrılmaması lazım. Doğru çizgiden sapmaması lazım. Günaha sapmaması lazım.

b. Dini Bağlamda Zarar Verici Fiiller ve Cezaları

Ve üçüncü hadîs-i şerif.

Dersimiz bu üç hadîs-i şerifle bitiyor.

Ve an ibni abbâsin radiyallahu anhumâ. İbn Abbâs *radiyallahu anhumâ*, Abdullah İbn Abbâs bu da. Bu da çok gençti, bir delikanlıydı Peygamber Efendimizin zamanında. Çok iyi öğrendi bilgileri, sonra ashâbın ashâbtan sonraki neslin en âlimlerinden oldu. Herkes gelip gelip buna bilgi sorarlardı. Kur'ân-ı Kerîm'i en iyi bilenlerden birisiydi. Bazen bir mesele sorarlardı. Şu şöyle nasıl diye? İyi ki geldin sordun, ben ölseydim, senin de aklında bu soru kalsaydın, mahvolacaktın diye cevap verdiği var yani.

Çok bilgili bir kimse Abdullah İbn Abbâs. Peygamber Efendimize de en benzeyen kişilerdenmiş akrabasından İbn Abbâs *radiyallahu anhumâ*.

Peygamber Efendimizin şöyle buyurduğunu naklediyor;

مَنْ تَحَلَّمَ بِحُلْمٍ لَمْ يَرَهُ كَلْفٌ أَنْ يَعْقِدَ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ
وَلَنْ يَفْعَلَ وَمَنْ اسْتَمَعَ إِلَى حَدِيثِ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ
كَارِهُونَ أَوْ يَفْرُونَ مِنْهُ صَبَّ فِي أُذُنَيْهِ الْآنُكَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَمَنْ صَوَّرَ صُورَةَ عَذِّبَ وَكَلَّفَ أَنْ يَنْفِخَ
فِيهَا الرُّوحَ وَلَيْسَ بِنَافِخٍ

Men tahalleme bi-hulmin lem yerahû.

Görmediği bir rüyayı, şöyle bir rüya gördüm diye yalan olarak, rüya olarak anlatan.

Görmedi öyle bir şey ama ben şöyle bir rüya gördüm diye anlatıyor. Rüyamda gördüm ki işte kızınla evlenmişim de, bilmem neymiş de, şöyle olmuş da, böyle olmuş da. Yalan. Görmediği rüyayı gördüm diye anlatıyor.

Küllife en ya'kıde beyne's-ş-ş'a'îrateyni ve len yef'al. İki arpanın birbirine düğümlenmesini yap bakalım diye kendisine görev verilir, ahirette.

Yap bakalım, bu iki arpayı birbirlerine düğümle. İki arpa düğümlenir mi, uzun ip bile zor düğümleniyor. Yani yapılamayacağı. *Ve len yef'al*. Yapamayacaktır ve yapamayınca da cezayı yer yani.

Ve men isteme'a ilâ hadîsi kavmin ve hüm lehû kârihûn.

Bu yalan rüya anlatmak günah, fena bir şey.

Bir de birtakım insanlar kendi aralarında konuşuyorlar, ötekisi de kulağını yanaştırmış, onları dinliyor.

Ve hüm lehû kârihûn. Onlar da onun duymasını istemiyorlar aslında.

Mahrem konuşuyorlar. Aile sırrı, aralarında bir şey, kimseye açmak istemedikleri bir şey. Bu da kulağını uzatmış, boynunu uzatmış, yamulmuş böyle onların sözlerini dinliyor, kulak kabartıyor yani ona.

Haa!

صَبَّ فِي أُذُنَيْهِ الْآنُكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ صَوَّرَ صُورَةً
عُذِّبَ وَكُلِّفَ أَنْ يَنْفُخَ فِيهَا الرُّوحَ وَلَيْسَ بِنَافِخٍ

Subbe fî üzüneyhi'l ânükü yevme'l-kıyâmeti. Kıyamet gününde iki kulağına kurşun dökülür o kimsenin.

Sen mi bu kulaklarla dinlememen gereken sohbetleri, konuşmaları dinlemeye kulak kabarttın ha diye, o kimsenin kıyamet gününde kulaklarına kurşun dökülerek cezası verilir.

Kulağına kurşun dökülen insanın, kulağının zarı patlar ve sağır olur insan. Dünyada böyle herhalde işkence için yapıyorlardı bazı kimselelere, hem kulağı yanıyordu cayır cayır, hem o kulak yolu sinirlerin en çok olduğu yerdir. Onu biraz bir şey içini filan sileceğim derken fazla zedelediği zaman bile insanın, bir kulak ağrısı başlıyor zonk zonk zonk, dosdoğru kulak doktoruna gidiyorsun. E kardeşim diyor kulağı biz bu pamukçuk ucunda pamukçuk olan şeyleri bile sokmaya izin vermiyoruz, burası çok hassastır diyor, burada sinirler çoktur diyor, sen burayı tahriş etmişsin çizmişsin. Ondan böyle zonk zonk zonkluyor diyor.

Bir de oraya kurşun dökülmesi ne demek?

Cayır cayır içeriye giderken, sinirlerin uçları yanacak, dibinde de zar var, kulak zarı onu da delecek, ondan sonra adam ölmezse sağ kalırsa sağ olacak.

Ahirette de o ceza var, yani dinlememesi gereken sohbetlere, kulak uzatan, dinleyen insanların cezası bu. Bu da olmaması lazım.

وَمَنْ صَوَّرَ صُورَةً عَذِّبَ وَكَلَّفَ أَنْ يَنْفُخَ فِيهَا الرُّوحَ
وَلَيْسَ بِنَافِخٍ

Ve men savvara sûraten ‘uzzibe ve küllife en yenfuha fîhe’r-rûha ve leyse bi-nâfihin.

Bir resim yapan kimseye de, canlı bir insan resmi yapan kimseye de, ahirette muazzam bir azap tatbik olunur.

Ve küllife. Mükellef tutulur bu kişi.

En yenfuha fîhe’r-rûha. Hadi bunu canlıdır bakalım, bunun resmini yaptığın gibi, canını da ver ruhunu da ver bakalım bunun diye ruhunu da üfür bakalım buna diye

Ve leyse bi-nâfihin. Ona can verecek ruh verecek bir hali de yoktur o yaptığı resimden dolayı o kişi ahirette azaplandırılacaktır. İslam da tasvir yapmak, heykel yapmak, resim yapmak efendim haramdır, yasaktır. Hadîs-i Şeriflerde kesin bildirilmiştir.

Bi-hürmeti yevmi'l-cum'a ve bi-hürmeti
ismihi'l-a'zâm ve bi-hürmeti nebiyyihi'l-ekrem
ve bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtîha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

